

LA TOMASA

SETMANARI CATALA

10 CENTIMS lo número

—Ja s' ha acabat la follia!
 —Ja lo Carnaval s' ha fos!
 —Jo m' entornó á la Gramática (1)
 —Jo me 'n torno á ferí cors!

Lo que digué Cambronne

Fluixa ha sigut la saragata qu' ha mogut mon article «Els redemptors», ahont apoyantme ab datos recullits d' un periódich que 's diu republicá, 'm permetia fer comentaris de demócrata convensut envers els demócratas de boquilla que corren per Barcelona!

Fluixa, com dich, ha sigut la saragata!... Cartas per un cantò, visitas per l' altre; unas, las més, en só de cordial enhorabona; altrás, las menos, en só de guerra; comissions qu' han vingut á felicitar-me, altrás comissions qu' han intentat ferme rectificar...

¡No puch pas queixarme de que l' article en qüestió hagi caygut en el buyt!

Lo que més m' ha xocat, ha sigut la insistencia ab que uns titulats republicáns han volgut enterarse de mas condicions personals preguntant qui era jo, de qué feya y ahont vivia. M' ha sorprés també, y no poch, que algú me suposés venut al or del jesuitisme y altres afirmessin que ma ploma estava comprada per *La Veu de Catalunya*. Inútil crech fer constar que ni m' assustan las impertinents preguntes de 'ls uns, ni m' enfadan las suposicions de 'ls altres, encara que 'm sorprenguin. ¡No 'n tinch jo la culpa si ells no han llegit anteriors articles meus ahont me poso bé ab mos *carinyosos amichs* els fills de l' Ignaci de Loyola y ahont tracto de *confiansa* als meus *protectors* de *La Veu*.

Mes, com crech que importa fixar be 'ls terrenos y establir els *distingos*, com á la qüenta interessa á algú saber lo pensament meu, no vindrán mal uns parrafets perque no 'm prenguin per altri.

*
**

Tot aixó de 'ls partits polítichs es una enderga. D' homes no n' hi há mes que de dugas menas, bons y dolents; honrats y que no ho son; de bona fé y farsants; lleals é hipócritas. Soch partidari de 'ls primers y enemich de 'ls segóns. Veus 'ho aquí tot.

Desgraciadament, encara cap partit polítich ha tingut lo privilegi de acaparar la casta de 'ls homes honrats. Bons y dolents, farsants y de bona fé, co-existeixen barrejats en totas y cada una de las escolas de governació de 'ls estats, desde la monárquica absoluta á la republicana més radical.

Naturalment que la forma més democrática es la que 'm plau més, perque quanta major sia la intervenció del poble en son govern y en l' administració de la cosa pública, majors son las garantías de que 'ls bons (la majoria) posarán á ratlla als menos, que son els dolents. Y dintre del terreno aquest, no m' aturo ja fins á creure ardentment en un demà esplèndit y hermós, en una era de llibertat y justicia en que 'l poble, per medi de la instrucció, s' haurá dignificat; y en la plenitut de sos drets y ab la conciencia de sos devers no necessitará mentors que 'l guihin, ni 's farà precis que hi hagi governants ni governats. Ni en Lerroux es tan radical com jo, desde 'l moment qu' ell aspira á esser ministre, y jo no vull ser dels que manan ni de 'ls que obeheixen.

El nostre mestre en lo polítich y en lo moral, es

en Pi y Margall. Com ell volém els homes; fermes com Sócrates, austers com Cató. Com ell girém la vista á las democracias grega y romana; com ell tenim nostre mirall en la república suissa.

Tanta aversió 'ns inspira lo servilisme de 'ls embrutits moscovitas com lo *chauvinisme* de 'ls republicáns francesos; tan fastich 'ns fan los *jingos* inglesos, com 'ls americans de 'ls *trusts*. Un poble ahont el que produheix es vexat, ahont el que trevalla no gosa tants ó més drets que 'l que no trevalla, no es l' ideal nostre.

*
**

¿Podém ab tals aspiracions anar de brasset ab los senyors que banquetejan mentras els obrers dejunan? ¿Podém sumarnos als que persegueixen la venera de regidor ó la investidura de diputat y no esqueixan aquestas quan el poble sofreix? ¿Podém admetre la bona fé de 'ls que fan lliga ab autoritats inmorals y dels fondos que la immoralitat en totas sas formas produheix, ne fan escambell de sas ambicions? ¿Podém admetre com á «redemptors del poble» als que després d' un ápat suculent llensan els ossos en forma de denigrant *propina*, als que 'ls han servit de marjapeu per arribar á lo que son?...

No. No podém admetre com lliberals als sectaris que predicán 'l extermini de sos contrincants, com lo curandero aquell avans de las eleccions. No podém admetre com á lliure-pensadors als que 's fan pendonistas de professions com en Junoy á Manresa. No podém considerar demócratas als que després de calarse la venera reben las comissions de huelguistas al Edén Concert rodejats de *cocottes*. No podém considerar honrats als que han estat rebent diners del joch mentras s' ha jugat á Barcelona. No podém per sí, admetre com á redemptors del poble als que desde que ostentan la honrosa investidura de representant, trehuen fabas d' olla y menjan opíparament y 's calsan y 's vesteixen á lo *milord* .. sense ofici ni benefici conegut.

En Baudín sapigué morir dalt de una barricada per justificar com els diputats francesos cobravan cinch duros; Cincinat torná á sos bous y aradas desde la primera magistratura de la república romana; Washington 's fongué entre la daurada mitjanía després de fundar una gran nació; Pi y Margall morí pobre després d' una lluminosa vida; el modest Pau Alsina acabá de guarda-passetjos de Barcelona després d' haver sigut son diputat, com ho es ara en Lerroux.

A n' aquets homes venerém. Ab la democracia d' aquets homes creyém.

No basta dirse demócrata, no basta dirse republicá: Es necessari probar'ho.

Encaminar la exaltació popular al profit propi. Afalagar las passions de las masses, no sempre lógicas puig falta la instrucció, y ferlas servir d' escambell a las desordenadas ambicions. Predicar una era nova pera aprofitarse 'n. Deslligar la resclosa de las passions mesquinas per fer de pescador en profit propi y ensabonar als incautes per crearse una posició, será digne d' homes llestos, d' homes espavilats, de *vius*, pero no es ni será may tasca de republicans honrats ni d' homes de bona fé.

*
**

La mágica ploma de Victor-Hugo — un de 'ls nostres-sublimá en una página immortal la paraula més bruta, posantla en llabis de Cambronne, el guardia imperial de Waterloo, el que no 's rendeix may; aquella frasse pudenta que comensa ab una M, resum tota una epopeya.

Aqueixa paraula apliquem als homes que predicen la democracia ab vistas á son guany; als homes que remohuen las passíons de la massa buscant la finalitat del seu profit. ¡Farsants vulgars que sols dels quatre babaus que 'ls segueixen 's refian per fer bullir l' olla! Eixos son.. lo que diguè Cambronne. La revolució francesa s' hauria servit d' ell's á reserva de portarlos á la guillotina á l' endemá.

A eixos, sens dupte 'ls ha do'gut que 'ls toquésim son idol; á eixos que, babaus convensuts ó farsants vergonyosos, han olvidat que, *arrojar la cara importa...*

¿Rectificar han dit?... Per un moment 'ns sentim Cambronne y repetim la épica frasse...

No es pulcra, ja ho sabem. Pero hém après á pronunciarla comparant la vida de certs republicans ab la vida exemplar del nostre apóstol, l' insigne Pi y Margall.

RAMON BERENGUER

HISTÓRICH

Així un xicot de pochs anys ab el seu pare parlava:

—Voldria fer de taper;

¡ja 'm podeu buscá una plassa!

—Fill meu, ets massa petit—

li va contestá 'l seu pare.

—¿Que soch petit?, ¡no es vritat!,

en Pepet nano bé escayra

y es molt mes petit que jo!

—Si tan t' hi empenyas, donchs. ¡apa!

aquí tens un ganivet

y ja pots aná á la fábrika

de can Cua, escayrarás

pera l Sarret, si t' agrada.

—¿Si m' agrada?... jo vos juro

que us ho estimo ab tota l' ánima,

y en prova d' agraument,

¡demá us donaré una estampa!

F. CARRERAS P.

El sermó de.. ¡á la montanya!

¡O!è pe 'ls ensotanats que en pujant dalt del *cabell* ab el bonet de gairell é imitant ab sos posats

á las xulas *fandangueras*, encisan al auditori entonant el gori-gori barrejat ab peteneras.

A lo que 's veu s' ha fet moda quan un *escarbat* predica, tocar aquesta musica qu' als carlins tan acomoda.

S' ha fet moda dir que 'l cel s guanya escorxant *ateyos* y que 'ls liberals son *seyos* com uns rebrots de 'n *Llus-bel*.

S' ha fet moda dir qu' al mon val més cents cops sè assessi, lladre, criminal, butxi, parricida com Neron,

avans que sé adelantat, avans que dú 'l cor encés per l' amor al sant Progrés y á la santa Llibertat.

Bravo! Molt bé. Jo aplaudeixo que 'ls *mosséns* parlin aixís y als liberals ben plá y llis 'ls diguin:—¡Per tot te deixo!

Jo trobo molt enrahonada conducta qu' aixi 'ns desperta ¡Val més cara descuberta que fesomia tapada!

Jo trobo posat en'rahó

que diguin clá y catalá;

—El que més sanch vessará, més veurá á Nostre Senyó.

Y trobo en fi, natural qu' aquell que pot, determini dins breu plasso, 'l extermini de la *secta* lliberal,

y eridi ab la destra alsada com nou Pere l' Ermitá;

—Sús! .. Fills meus! .. ¡á exterminá la descreguda llopada!

Oh sí! .. aquets *mosséns* esquerps de feréstega osadía,

m' inspiran més simpatia que 'ls altres, astuts com serps

que, melosos, transigents, ab sollicitut traydora

us rodejan á tot hora

sense ensenyarvos las dents,

fins que ab sa cautela inmensa arriuan al punt teatral

y.. clavan el cop mortal sens remey, sense defensa!

Molt bé! .. L' arruixat sermó que va predicá un *mossén*

diumenje.. ¡*Requetebién!*

M' va semblar de *mistó!*

«¡Fora caretas traydoras»

digué «¡Fora servilisme!

«Fills meus, del catalanisme

«que us enlayro á totas horas

«ja 'n tinch el pap massa plé...

«La pell de regionalistas

«alsemnos... tots som carlistas.

«¡Visca donchs Cárlos seté!

«Y com ab viscas no 's guanya cap causa, llensém las pells...

«Vingan canóns y fusells

«y.. ¡tothom á la montanya!

«Un cop alli, sens pietat

«á repetí nostra historia...

«Per un *negre*, un pam de gloria!

«Per deu, nn metro quadrat!

«Si una part de 'ls catalans

«dona viscas al Progrés.

«¡*turo* ab ells'... ¡No us fassi res

«que diguin que us son germáns!

«Carlins primer, Deu 'ns mana

«qu' al nostre Cárlos alsém,

«encara qu' ensangrentém

«á la patria catalana'»

Molt bé!... Jesús tot dolsura, cor de mel ben buyt de sanya, té un «Sermó de la montanya» qu' es poema de ternura.

—«No es mon regne d' aquest mon deya á tots—«Fills, estimeuvos uns als altres... Adoreuvos»...

Y vint sigles lluny, respón

á sa veu tendra y humil

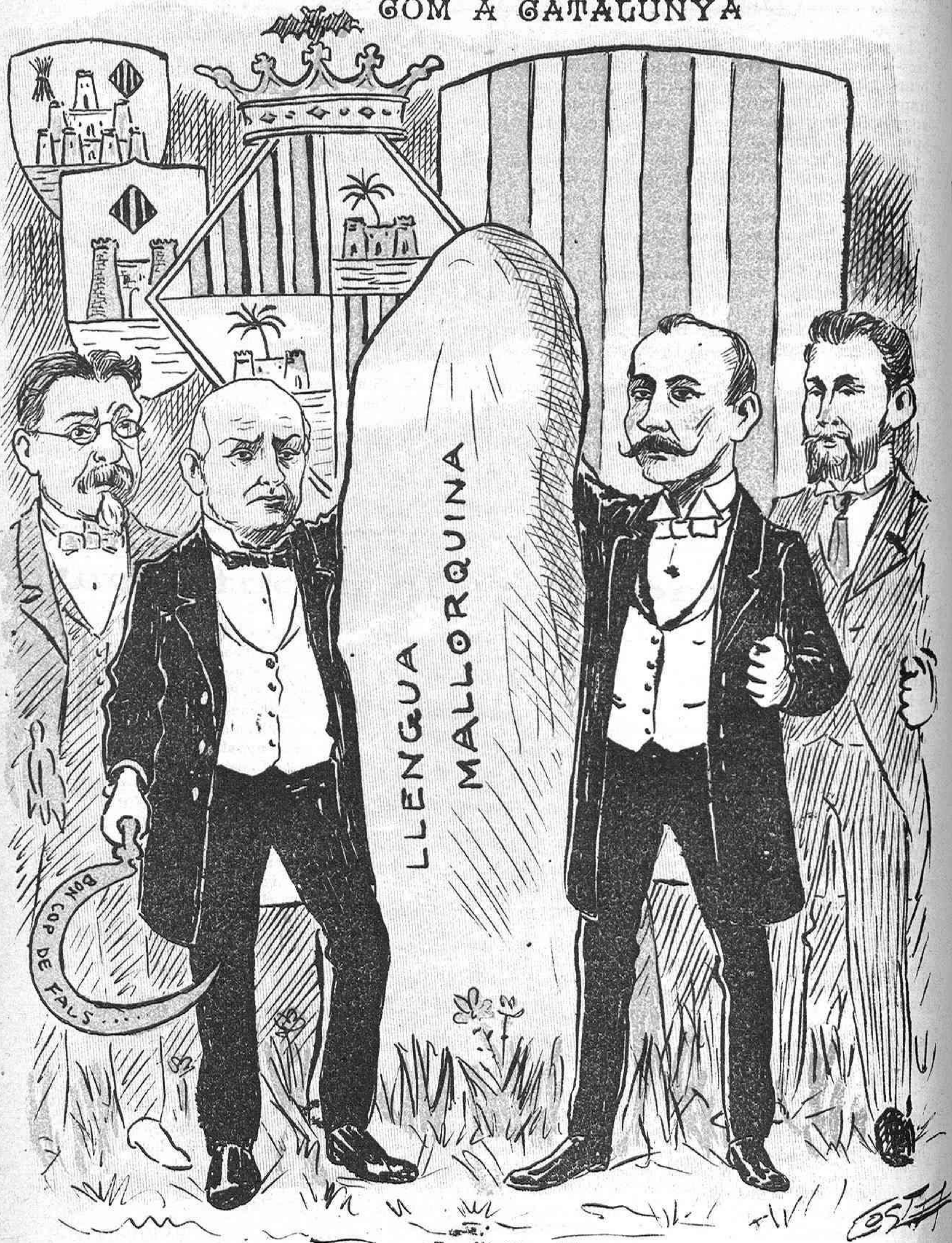
un «consagrat», eridant—¡Guerra!

y llensa als fills de sa terra

en una lluyta civil.

M. RIUSECH.

GOM À GATALUNYA

¡Roselló, Pou y Martí,
los fervents regionalistas
qu' aixecan un monument
à la llengua mallorquina!

CUARESMA

—¡Au Carnestoltas!.. ¡Al llit
qu' are vinch á regnar jo!...
—Me sembla, Quaresma amiga,
que us hi distreuréu molt poch.

DEJUNI FORSÓS

—Ja sé breva estimada
que 'm toca dejunar...
¡Sort que vindrá la Pasqua
y 't tornaré á gosar!

L' enterro del Carnestoltes

—¿Deurás venir aquest any á enterrarlo?, —me digué la Felicia, tot donantme una mirada de aquelles tan seductoras que so. donar. ¿Suposo que podém contar ab tú? Mira, també vindrán la Roseta y la Carolina ab els seus nuvis, l' Antonet y el Francisco; el meu home no; no vé, aixís es que jo y tú podrém fer *pareja*, afegei tocantme la barbata?, ¿vindràs, oy?

No podia pas contestarli que no; primerament, perque la Felicia era una dona que sempre m' ha i' agradat y segonament perque entre jo y ella... hi havia ja certa intimitat y luego... que quan una dona demana, l' home no pot ser descomés.

Aixís es que, vareig contestarli afirmativament.

—Donchs mira,—me digué—demá passat qu' es el día, te deixas véurer ab l' Antonet y el Francisco y entre vosaltres determinarèu á quin puesto podrém anar que poguém estar bé; y si pot ser que no hi hagi massa gent, perque aixís s' evitan murmuracions y mals pensaments.

—Entesos—vaig contestarli, y després de donarme una cordial estreta de mà 'ns despedirem.

—¿Ahont te semb'a que podrém anar, Pepet?—me preguntaren l' Antón y el Cisco.

—Jo, si es que desitjeu estar sols, aniria á Burgarolas; be es vritat qu' es un xich lluny, pero al menos allí ningú 'ns veurá y podrém fer lo que 'ns dará la gana.

—¡Aprobat!, ¡aprobat!, —contestaren,—¡cap á Burgarolas falta gent!

—Donchs, bé—digué el Cisco—á las dugas en punt, feu cap á la *comparativa* y allí 'ns trovarém; y are me 'n vaig á comunicarho á las xicotas.

Si 'n várem fer de gresca, no ho preguntin.

No sè si á causa del sol que féya, que cremava; ó bé

del vi que havíam begut, allí á mitja tarde, de tots los que eram allí, no 'n hi havia cap que estigués sencer.

Ellas saltavan com unas bojas; y nosaltres... *idem de idem*.

Quan estiguerem cansats de saltar y ballar, la Felicia propo:à que juguessim «à qui l' amaga».

Tots ho acceptàrem, especialment las donas.

Férem sorts y li tocá de pagar al Cisco; el tapàrem d' ulls y corregerem l' un per qui y l' altre per llá, à amarnos en algún recó apartat perque no 'ns trovés.

Jo vaig ficarme à un quarto fosch que hi havia á la casa, y casi al mateix temps que jo, va entrar una dona á qui vaig pendrer per la Felicia.

Vaig agafarla per la mà y ens ficarem sota el llit que al quarto hi havia.

—¿Ahont sou?, —cridava el Cisco per fora.

Y nosaltres rés, com si no existissim.

Tot d' una sento que algú entrava al quarto, y pal pant, s' acos à allí ahont nosaltres estávam, cridant, pro baixet:—¿Pepet, ahont ets?

Redeu!, aquella veu era la de la Felicia; aixís es que la dona que tenia al meu costat era un' altra...

Casi al mateix temps, entrà el Cisco y encengué una cerilla, cridant:—¡Ja us tinch!, ¡ja us tinch!

Jo y la dona qu' es'ávam amagats, 'ns tornàrem vermells de vergonya, y el Cisco y la Felicia, de rabia, perque la meua companya d' amagatall era la xicota d' aquell gamarús.

No sé alló com hauria acabat, si no hagues vingut l' Antonet tot trasmudat dihentnos que venia l' home de la Felicia, tot cassant ab la escopeta al coll.

Al sentir escopeta, ¡cámas ajudeume!, no paràrem fins al poble.

Desde aquella feta, he renyit ab el Cisco y ab la Felicia, que están empenyats en que jo y la Carolina ja estavam avinguts.

¡Quina malavolensa!

En cambi aquesta y jo som més amichs que may, y *váyase lo uno por lo otro*.

JOSEPH VILÀ ORTONOBES.

¡QUI OLI REMENA!....

La Poneta y la Sió son dos germanas molt *monas*, intellicantas, bufonas y que buscan casadó.

D' un aspecte riallé, unas caras... celestials ben provehidas de rals .. y en fi... ¡dos noyas de bé!

Jo, que pera fer brometa serveixo... aixís... ¡Deu *midó*!, vareig trabar relació ab la gran; ab la Poneta.

L' un dia la duya als toros, un altre dia á ballar, algún cop á passejar per lli 'l Parque.. á veure 'ls lloros.

Es dir, gojosos los dos anavam passant la vida, ella alegre y divertida, jo, com un gos ab un ós.

Prompte va acabarse aixó;

l' altra 's comensá á exclamar que volia disfrutar...!

y... 'm va marejar la Sió.

Vaig haver d' acostumarme á durlas á tot arreu, y ¡reguint 'ho!, ¡com hi ha neu, que van arribá á... cremarme!

La petita, ¡era un dimoni!, si la pegava enrahonant, semblava aquell xarlatán del mercat de Sant Antoni.

La Poneta prou patia y 'm deya: —¡Com t' amohiném!, pero jo: —¡Bah!, que hi farém... á la noya responia.

Ja 'ns casarém aviat y allavoras la Sió haurá de buscá un minyó que la perti al seu costat.

¡Sí, sí!, ¡un minyó! Per desgracia, la Sió 's comensá á fixar

que ab mi 's volia casar...

y... ¡va está feta la gracia!

Jo festejá á totas dugas...

¡no pod a pás, senyors!, y ¡aquí foren los dolors!, ho has de fé, encar que no pugas

Resultat; que vaig renyir

ab las dos. Per acabar;

are... no van á ballar...

y ni gosan á sortir.

Si dos dels lectors atents s' hi volguessin dedicá, no han de fer més que avisá que 'ls en daré antecedents.

Son dugas noyas... ¡de puntal!, y ab *pistrinchs* .. de bona mena; ¡au, donchs!, que qui oli remena tart ó d' hora 'ls dits se n' unta.

ANDREU RIUS Y PUIG

LA DONA CATALANA

DIRECTORA: D. RIERA BATLLE.

A un sabi

¡Oh tú que passas la vida
agitada, esporuguida
sempre atent ab lo llibrás;
que preveus dols y vilesas
y de difícils empresas
l' hipotétich desenllás;
Que ab acertadas doctrinas
tots los misteris esbrinas
y els secrets del cór humá;
que ab lo talent qu' encubreixes
com orácul descubreixes
lo que passa y pasará;
tú que omplenas de la historia
la página de més gloria
ab tos pensaments genials;
tú que ab ta sabiduria
donas á llum cada día
invents sobrenaturals;
tú que fas contínua guerra
al mar, al cel y á la terra
removent lo més sagrat;
(dispensa'm ma impertinencia)
¿Has trobat en lloch la ciencia
qu' enclou la felicitat?

D. RIERA BATLLE.

No hi há pitjor sort

Molt m' ha xocat la pensada
del ridícul carteló
que s' ha exposat á un cantó
dels tranvias; y fixada
que l' ordre als hòmens donada
de no escupir ni fumar
cap resultat vindrá á dar
en favor de la decencia,
me fá riure l' ignocencia
del qu' aixó vá disposar.

Y també dech afegir
qu' entre l' element varó
domina l' educació
y que á molts, no 'ls ho cal dir;
mes per altres, l' insistir
es igual que parlá á un mort
puig tothom es sabedor
que ni 'l toch de mil esquellas
trobá ressó en las orelas
del que s' empenya en fé 'l sort.

AGNA PUJOL y SIQUÉS

LA VERITAT

Mártirs som per condició
las donas, y se 'ns bescanta...
'S diu tonta á la qu' es santa
á la qu' es llesta, fibló,
sí sab contar té ambició,
si parla es murmuradora,
si calla gata traidora
si es seria llensa verí ..
¡Y en tant, lo cor femení
es un calvari á tot' hora!

MARIA AUGÉ de Just.

A UNA AMIGA

Perque algunas malas llenguas
diu que molt t' han criticat,
sé que passas lo sant día
impacientante y plorant.

Si vols creure á aquesta amiga
que t' aprecia de vritat,
pensa que 'l mon es molt tonto,
que la ignorancia es vulgar.

Si t' han volgut posá cosas
que no han sigut ni serán,
son fullas que el vent s' emporta
y may més han de tornar...
¡Mentres la taca no hi siga
la pols ray, ... ¡bufant se 'n vá!

ROSETA SERRA

A un tonto vanitós

Quan t' acostas cap' á mi
refilante lo bigoti
y ab posats de «fé patí»
dispénsam, fill, que no 't noti
y al punt no 't digui que «sí».

Quan 't vens contornejant
ab ton ayre interessant
com dient;—¡Las rendesch totas!
dispénsam, carbassó ab potas,
si ab mi no 't passa altre tant.

Quan en lo sarau, per fi,
't dignas venir á mí,
á tall de conquistadó
qu' al fi s deixa compadí,
perdónam si 't dich que «nó»

¿Sabs perquè no m' acomodas
y no se 't rendeix mon pit?...
Jo tinch un tipo aborrit
y es el de «Me gustan todas»
¡oh Tenorio... escanyolit!

SILETA

Si un ministre, sent honrat,
algún ingrés arrecona,
ja 'l saquejan per ayguats,
per seques ó... /per llagostas!

TEATROS

LICEO

La sèrie dels 10 grans concerts que deu donarse en la pròxima temporada de Quaresma, tindrà principi diumenje pròxim qual concert serà dirigit per lo célebre mestre Goula y en ell hi pendrà part lo notable concertista de violí Sr. Manen.

Sabém que pera los esmentats concerts s'ha lograt un abono sumament extraordinari, lo que fa creure que los filarmònichs han correspost als esforços que ha fet la Empresa Ribas y Estradé, pera que dits concerts quedin de grata memoria.

ROMEA

S'han reproduhit ab l' éxit acostumat algunas de las més aplaudidas obras del Sr. Ferrer y Codina, conegut per «Lo plagiari».

Pera demá divendres está anunciad l'estreno de una comedia en tres actes titulada *La protegida* que fins are anava firmada per Daniel Abel y ultimament s'ha desenmascarat son autor, que ho resulta ser lo conegut escriptor Sr. Serrat y Weyler.

NOVETATS

Pera avuy está anunciada la inauguració de la temporada de Quaresma, que com manifestárem hi actuará una companyia dramática á qual frente hi figura lo reputat primer actor Sr. Muñoz.

Pera debut está anunciad lo drama del Sr. Echegaray *El loco Dios* que per la difícil execució que necessita son important argument, se podrá apreciar las qualitats de la companyia.

Pera dissapte está anunciad lo primer estreno de la temporada que ho será lo drama *El campanero de Nuestra Señora de Paris*, que ha sigut fet per lo senyor Zaldívar, de la obra del immortal Victor Hugo titulada *Nuestra Señora de Paris*.

Pera la deguda presentació de la obra y donada la importancia del argument, sabém que será presentada ab notable aparato y decorat del malograt Soler y Roviroso.

CATALUNYA (Eldorado)

El código penal es lo titol de la sarsuela que s'estrená la passada setmana y en la que los autors de la lletra han sapigut engiponarse un argument bastant nou y que en algún de sos quadros distreu de debó al públich.

Lo quadro tercer basta pera que ab ell, s'acrediti la obra.

La execució sumament acertada distingintse en gran manera lo Sr. Cerbón.

En quant á la música, no creyém que son autor lo mestre Barrera logri que sa inspiració (sic) se trasporti pe 'ls carrers.

S'activan los ensajos de *¿Quo vadis?* nova sarsuela de mágica de Delgado y Chapí y que ha obtingut gran éxit á Madrid.

TEATRO NOU

Dissapte pròxim, se reinaugurarà pera actuarhi en la temporada de Quaresma una companyia dramática que dirigida per lo reputat actor Sr. Pigrau, ne forman part la actriu Sra. Garcia (Carmen) y l'actor cómic Sr. Benitez.

Del resto del personal ne tenim molt bonas noticias lo que fá esperar una profitosa temporada.

Com á obra de inauguració, está indicada la tan a-

plaudida de Galdós *La loca de la casa*, en la que lo senyor Pigrau demostra sas envejables dots artisticas en lo personatge de Peret, del que n'ha arribat á fer una creació.

TIVOLI

CIRCO EQUESTRE

Acabada la sèrie per la que estava contractat lo fakir Soliman, sabém que la Empresa té novas atraccions en porta y una de ellas es lo ventrílech Mr. Leo que segóns noticias es de lo més notable en son género.

Dit artista debia debutar dimars passat, mes á causa de la festa de la setmana 'ns sigué impossible assistirhi. La setmana entrant ne parlarém degudament.

UN COMICH RETIRAT.

Lo rector de Parets

Hi ha á Parets un cert Rectó
qu'ha donat molt que parlá,
puig permís no volgué dá
per fer una professó.

Y propassantse un grá massa
ab l'arcalde, home de bé,
va dirli—Si la vol fé,
que 's volti no més la Plassa!
—Los germáns del *Monte-pio*,
respongué l'autoritat,
no admeten tal disbarat...
Com que un disgust m'estolvio
si ls concedeixo eixa festa
s farà la professó
passant pe 'l carré Majó
y no 'm vingui ab més requesta.
—¡Donchs no s farà!

—¡Donchs s'enganya!

Pe 'l jorn de Sant Sebastiá
fa vintinou anys que 's fa...
—Ja veurém qui de 'ls dos guanya.

Al ser lo dia aludit
comparegué una parella
de Mossos (1) y á cau d'orella
al arcalde tot seguit
van parlarli ab la intenció
de ferlo cedir; en va...
Va manarlos retirá
á cumplir sa obligació.

Lo dia y hora fixada
la professó va surtir
lo Rectó no hi va assistir
á causa de la enrabiada.

Pro hi ha aná l'ajuntament
y la vila com un home
va jugarli la gran broma
al despetxat reverent.

Tanta fou la coratjina
del enfutismat Rectó
qu'hasta al administradó
li va negar la bassina.

Pero aquet, per més patxorra,
va dir — Adeu xucla-blens,
per recullí 'ls sentiments
'm basta y sobra ab la... gorra.

Y la vila de Parets
ab gran pompa celebrá
lo jorn de Sant Sebastiá
ab tots els seus uts y ets.

Y el Rector qu'á la tal vila
volgué ferli un mal partit,
se n'ha hagut d'entorná al llit
y pendre tassas de vila!

(1) D'esquadra.

LA TOMASA

GAMBI DE GARETAS

La bacanal ha passat
y cumplint vella sentència
s' imposa la penitència.
¡La Quaresma ha comensat!

Regalos als lectors

— DE —

LA TOMASA

LA TOMASA
CUPÓ PRIMA N.º 22 (1)

Que dona dret á adquirir per

UN RAL

la comedi en un acte y en prosa

Com venen las cosas

original de D. JOSEPH DE ARGILA FONT

qual preu corrent es lo de

UNA PESSETA

(1) Caduca als vuyt dias ó avans si s' agotan
ls exemplars.

En los balls que dijous passat dongué lo Sr. Aui gemma en lo teatro de Novetats, feu gala del gust extraordinari que posseheix, ja que transformá dit teatro de un modo tan notable y sorprendent, que la numerosa concurrencia que hi assistí quedá sumament encantada.

Al emetre nostre elogi á dit senyor A. rigemma, lo devém fer extens al senyor Chia, director artistich de la ornamentació, ja que en dita obra acreditá un cop més sa pericia.

També han sigut la nota dominant en lo passat Carnaval: los balls efectuats en nostre gran teatro del Liceo per las colonias francesa é italiana que destinan sos productes pera las escolas gratuïtas que sostenen.

En lo dels francesos, la concurrencia sigué tan extraordinaria que s' feya impossible ballar en la platea y transitar per los salons y corredors del teatro.

En lo dels italians, si bé no hi hagué tanta abundó de concurrencia, hem de manifestar ab tot, que era més escullida y á máscaras hi abundavan més. Volém creurer que sigué un bon alicient l' haberse concedit premis, puig ab l' afany de pescarne algún, hi hagué un bon xich de puntilló.

Satisfetas poden quedar las Juntas d' abduas colonias, del bon resultat que han obtingut.

Aquell periódich que prometia matarnos, aquesta setmana no ha surtit.

El Perdigot s' titulava, y ab una modestia exemplar deya qu' havia acudit al *paleoque* periodistich ab la sana intenció d' ensorrar á tots els periódichs, menos á *La Barretina* y á *Cu-Cut*. Nosaltres ja teniam el memorial extés demunt del paper sellat corresponent, per implorar que 'ns perdonés la vida, quan 'ns hem enterat ab sorpresa de que ha fet *múltis* per el foro.

Naturalment, hém deixat el memorial arreconat entre 'ls papers vells... y lo que son las criaturas!, el nostre xicot que ja plomeja els ratos que li deixan lliures els pals y ganxos, ha plantat en lo dors del paper sellat, el següent *pipi* poétich:

QUAN JO SERÉ GRAN

Quan jo seré gran y 'm cordi las calsas no vull ser tan tonto qu' escrigui sincer. Per més que no ho senti, cantaré á la Verge com en Folch y Torres, com en Manelet.

Quan jo seré gran, faré versos péssims pero treuré premis en los Jochs florals estirant levitas, respallant sotanas, com dels Folch y Torres lo germá més gran.

Quan jo seré gran, aniré de *trueno* sempre que 's presenti la bona ocasió, pero al següent d'ía may faltaré á missa com el primogénit de 'ls Torres y Folch.

Quan jo seré gran, buscaré pubillas, 'm faré ab cap-pares, diré á tot «Jesús» y fent papers tristos, pintant la cigonya, ab *veu* victoriosa cantaré ¡*Cu-cut!*

Qual *pipi* li ha valgut al nostre rebrot una surra de las que deixan els cinch dits marcats.

¡Ahont s' es vist un tap que no aixeca d' s pams de terra, esciure versos tan dolents, y y lo qu' es pitjor, volguer seguir las petjadas de 'ls qu' encara 'ls escrihuen pitjors!

Lo que pot el mal exemple!

~

Ahir anunciava *El Deluvio*:

«Violón con trabajo, se vende, carrer tal, número qual». Aques anunci es veritat y no ho es.

Dessota del violón contrabajo hi ha en *Doys*, que com á *La Publicitat* li han rebaixat la nómina, busca un suplement de son, venentse ó venent la seva ploma.

Encara que l' anunci está en forma de xirigota, es fácilmente descifrable. Ell ho ha fet aixís, perque un resto de pudor li priva de dir las cosas claras.

Violón contrabajo, vol dir que toca el *violón con trabajo*, aixó es que li costa tocar l' instrument aquest, perque l' home está agotat ja.

Nosaltres sense ferli pagar ni un céntim, doném lo relám en forma inteligible per ferli un favor.

~

En lo Carnaval de Madrit ha cridat molt l' atenció un carro que representava una cassola de cranchs.

No hi ha que parlar més. Quedan desenmascarats. Son els redactors de ¡*Cu-cut!* que tots van de cul-arreras.

Van anarsen á la Cort per veure si pescant el primer premi de las comparsas, posavan rotativa, á fi de no ser menos que *La Renaixensa*.

Y en efecte., menció honorífica y gracias!

~

Y del hospital de Sant Pau, ¿qué?

Segueixen tirantse 'ls plats pel cap els dos Doménechs, l' un desde *La Veu de Catalunya* y l' altre desde *El Diluvio*.

Per lo que fins ara va veyentse, el... y Montaner pretén embutxacarse vint mil duros contra tota rahó, puig qu' en primer lloch, la lley no més l' autorisa á cobrar vint mil pessetas pe 'ls planos, y altras vint mil per la direcció de las obras y de 40.000 pessetas á 100.000 n' hi van 60.000 de diferencia, qu' es lo que perdrán els pobres de Barcelona.

En cambi, el... y Estapá, sembla que va guanyar el concurs per art de *birli-birloque* ja que concorregué al mateix sent al hora arquitecte consultor de 'ls albaceas, ó siga el que probablement fixá las condicions qu' havia de reunir el nou hospital

Lo que fins aquí resulta
d' aquest litigi tan raro,
es qu' están els dos Doménechs...
si m' embrutas, t' enmascaro.

✱

Sembla que reyna trágul entre 'ls que 's dedican á la vida del mar per *sport*. Aquells gomosos que 'ls diumenjes á la tarde 's vehuen remant com uns bastaixos en ayguas del port, están soliviantats contra alguns membres de la Junta y en especial contra son president Olano. Gran causa de las batussas, prové de que al volguer fusionar las dugas societats de *sport* náutich qu' á Barcelona existeixen, 's pretén que 'l nou club 's tituli «Real», com 'ls que avans existian, contra la opinió de molts socis que voldrian suprimir el «Real» y fins la corona que figura en l' escut de la societat.

¡Ben fet!.. Jo 'ls ho alabo; no 's deixin acoquinar per lo cortesá Olano. En lloch de corona, posin en l' escut una seba ben grillada y un pot de *goma*. En quant al «Real» no s' amohinin... ¡ja 'ls daré vinticinch céntims perque no se 'n parli més!

✱

Pregunta un paper... d' estrassa
tirántselas d' aixerit
y curios, qui es que fá l' olla
á casa d' uns meus amichs ..
¿Qui fá l' olla?... La contesta
no vol per cert molt enginy ..
¿Qui l' ha de fer? Els qu' escrihuen
en lo paper aludit,
qu' han demostrat ser uns *ollas*,
que fan *olla* hasta escribint
fins al punt que 'l seu periódich
ja sembla un' olla... de grills.

✱

De la coneguda fábrica de gaseosas de F. Clará (passeig de S. Joan, 171) hem rebut un cartell anunciador del *Sifón esterilísat*, del que ha obtingut privilegi exclusiu, resultant per sas qualitats tónicas, indispensable en totas las taulas.

Lo mateix fabricant 'ns ha enviat lo cartell del *Carbó-Sales*, que es lo purgant mes higiénich y agradable que 's coneix.

També los magatzemistas d' oli Sres. G. Sensat y fil's han tingut la galanteria de remetre 'ns lo cartell anunci de sa industria imprés sobre llauna, que resulta una verdadera obra d' art y que creyém cridarà la atenció, tant per la pulcritut, com per lo ben pensat assumpto del mateix.

Remerciém á las esmentadas casas industrials la atenció que han tingut vers nosaltres.

✱

La passada setmana sufrirem l' olvit de consignar l' éxti que habian lograt los balls de *Le Trianon*, puig encar que la concurrencia no ha sigut numerosa, la Empresa no 's desanimá y volgué cumplir lo compromís contret y també procurá que son local quedés de grat recort per sos habituals concurrents, com ho lográ.

La Empresa, per lo tant, deu en gran part els elogis al conegut artífice Sr. Escaler, que ab l' adorno que combiná en lo saló (diferen' en cada ball) ha sapigut colocalarse en primera fila entre nostres adornistas y no duptém se veurá sumament assediad en lo successiu.

Nostra enhorabona á la Empresa Torruella, Tapias y Companyia per las condicions que han demostrat.

✱

L' Alcalde va averiguar qu' una quarentena de guardias municipals desempenyavan feynas agenas al institut y va manar que 's reincorporessin en filas.

Aixis van fer'ho 'ls *Xanxes*, pero á l' endemá estavan tots malalts y tots sollicitavan la baixa del servey á que havian siguts destinats.

'S veu que 'l cambi de vida no va probarlos y 'ls desgraciats guardias, ay qué tinch, ay qué tinch, hagueren de ficarse al llit corrents.

Jo al lloch del Alcalde 'ls hauria enviat un excitant enérgich, la cessantia per exemple, y haurian vist com la quarentena de marras s' hauria trobat bé instantáneament... Y sense passar *quarentena*!

✱

Entre la gent politica, aquesta setmana hi ha rauxa de desafios.

En Blasco Ibáñez ab en Silvela; en Rodrigo Soriano ab el mateix Silvela; en Capdepont, fill, ab en Quiroga Ballesteros; l' Uria ab en Merelles; en Cubells ab en Blasco Ibáñez. . la mar!

¡Ditxosos fond' stas els de Madrid! Ab tants *lances de honor* no s' entendrán de feina.

Als que no 'ls escalfa ni 'ls refreda aixó de 'ls desafios, es als metjes y apotecaris.

No hi ha pór de que 's dongui una visita á guanyar als primers ni 'ls segons despatxin un sol centímetro d' esparadrap.

¡Tant bé qu' aniria que no 'n quedessin ni las quas!

✱

Per festa lluhida la que tingué lloch dissapte en lo «Club Alemany Germania.»

Los salóns de dita societat estavan adornats á estil de fira sevillana y en ells elegants senyoras y senyoretas venian xampany, bombons y altras lleminaduras. Entre el xexo bell s' hi distingí la senyora del Cónsul Sr. Hartmann y las Stas. Oppenheimer, Colberg, Kaupp y entre 'ls homes los Srs. Rüggeberg, Alix, Kaupp, Berling y altres.

Las senyoretas Colberg y Ris'sniann, ballaren sevillanas acompanyadas de dos mascles y tant ells com ellas demostraren que si han estat per Andalusia, s' han aprofitat perque sapigueren remedar á la perfecció els balls d' aquella terra.

LITOGRAFIA BARCELONESA

SANT RAMÓN, 6. - BARCELONA

LA TOMASA

EN PLENA QUARESMA

Una cotilla estripada
anyadits y sabatots...
¡Veus aquí tot lo que resta
del Carnaval que s' ha mort!

Tots dos rumian á duo
que com la Quaresma ha entrat
será precís resignarse
á prescindir de la carn.

Rich. Serra

—No 'm puch treure del cervell
que jo sigui un munt de cendrz
com el capellá m' ha dit...
Si de cas... cendra que crema.